

Tervetuloa Talvihuurteen polulle

Polku on kaikille avoin. Polulta löydät kymmenen toiminnallista rastia, jotka liittyvät tuttuihin ja helposti tunnistettaviin Talviseurannan lajeihin ja talvisiin luonnonilmiöihin. Kierrä polku kaikessa rauhassa koko omalle ryhmällesi sopivaan tahtiin.

Ennen jokaista rastia löydät vihjeen siitä, mitä seuraavalla rastilla tulee vastaan. Se voi olla talviluonnon eläin, lintu tai jokin luonnon ilmiö.

HUOM! Ota polulle mukaan välineeksi pitkä viivoitin.

Huomioithan myös muut polulla kulkijat riittävät välit edellisiin kulkijoihin pitämällä, jotta kaikilla on oma rauha tehdä rastin tehtävä!

Voit jakaa Talvihuurteen polulla ottamiasi kuvia somessa aihetunnisteilla

[#talvihuurteenpolku](#) [#talviseuranta](#) [#luontoliitto](#)

Mikä Talviseuranta?

Talviseuranta on Luonto-Liiton oma kampanja, jossa kerätään havaintoja eläinlajeista, lintulajeista, sekä lumi- ja jää tilanteesta eri puolilla Suomea.

Talviseurantaan osallistuminen on helppoa ja hauskaa, ja osallistua voi kuka tahansa. Pääset mukaan tekemään kansalaistiedettä talvista luontoa havainnoimalla.

Lisää tietoa kampanjasta löytyy osoitteesta www.talviseuranta.fi, jonne voit ilmoittaa omat havaintosi lumesta ja jäästä nettilomakkeella.

Lasten oman talviseurantakortin voit tulostaa Talviseurannan nettisivuilta.

MINÄ OLEN ORAVA

TEHTÄVÄ: Aistihavainnointi

Ajattele ja kuvittele mielessäsi hetki omaa lempipuutasi. Millainen se on?

Onko sinulla omaan lempipuuhusi tai johonkin muuhun puuhun liittyviä kivoja muistoja?

Katsele hetki ympärillesi ja etsi ympäristöstä mukavan oloinen puu. Mene puun luo ja halaa sitä pienen hetken verran.

Halaamistuokion jälkeen voit kertoa toisille, miltä se tuntui.

MINÄ OLEN PUNATULKKU

TEHTÄVÄ: Tietovisa

Lintujen talviruokinta lintulaudalla tai omalla kotipihalla on hauskaa puuhaa. Mutta tiedätkö, milloin ruokinta aloitetaan ja lopetetaan, tai millaista ruokaa linnuille on hyvä tarjota? Testaa tietosi ja mieli oikea vastausvaihtoehto tai vaihtoehdot, sillä 2. kysymyksessä niitä on useampi!

1. Lintujen talviruokinta aloitetaan:

- A) Kun maa jäätyy tai peittyy lumeen
- B) Silloin kun omasta mielestä tuntuu siltä, että linnut tarvitsevat lisää ruokaa
- C) jouluaattona

2. Linnuille sopivaa ruokaa ovat:

- A) lihapullat
- B) auringonkukan siemenet
- C) ruisleipäpalat
- D) talipallot

3. Lintujen talviruokinta lopetetaan:

- A) Silloin kun omasta mielestä tuntuu siltä, että linnut eivät tarvitse enää ruokaa
- B) pääsiäisenä
- C) Kun maa on lumeton tai kokonaan sulaa

MINÄ OLEN KETTU

TEHTÄVÄ: Kettu käskee leikki

(Leiki yhdessä toisten kanssa variaatiota kapteeni käskee leikistä)

Tässä leikissä toimitaan ryhmänä.

Mene oman ryhmäsi luo ja valitse yhdessä toisten kanssa yksi ryhmästä/ ryhmän aikuinen ketuksi. Loput ryhmästäsi ovat leikkijöitä.

Ketuksi valittu huutaa leikkijöille määräyksiä, joissa leikkijöiden tehtävä on matkia erilaisia eläimiä. Esimerkiksi: "Kettu käskee, pomppikaa kuin jänikset!" "Kettu käskee, kipittäkää kuin hiiret!"

Ovelana eläimenä kettu voi yrittää huijata leikkijöitä ja huutaa sekaan vääriä käskyjä: "Pomppikaa kuin jänikset!" "Kipittäkää kuin hiiret!"

Sinun ja muiden leikkijöiden tehtävä on kuunnella tarkasti käskyjä ja totella vain niitä, joiden edessä kuuluu sanat: kettu käskee. Leikki loppuu, kun joku leikkijöistä erehtyy tottelemaan ovelan ketun huijausyritystä ja toimii väärän käskyn mukaisesti.

MINÄ OLEN TILHI

TEHTÄVÄ: Ympäristön havainnointi

Seiso hetki paikoillasi ja katsele ympärillesi kaikessa rauhassa.

Mitä värejä ympäristössä näkyy?

Löydätkö muita värejä kuin ruskeaa, harmaata tai mustaa?

Minkä värinen maa on?

Entä mitä värejä puiden rungoista löytyy?

Onko suurissa tai pienissä lähistön kivissä erilaisia värejä?

Pystytkö sinä löytämään ympäristöstä yhden värin, joka on sama kuin tilhen värikkäessä höyhenpuvussa?

MINÄ OLEN LUMI

TEHTÄVÄ: Lumen havainnoiminen

Mittaa lumen syvyys. Lumen syvyyden mittaamiseen tarvitset avuksi aikuisen ja viivoittimen. Etsi yhdessä aikuisen kanssa mahdollisimman koskematon luminen kohta lähiympäristöstäsi. Aseta aikuisen kanssa viivoitin lähellä olevaan lumeen aivan suorassa, kunnes tunnet, että sen pää koskettaa maata ja katso tulos. Näin saat tietää, kuinka paksu kerros lunta juuri tässä kohdassa polkua on. Jokainen ryhmästä voi suorittaa oman mittauksen aikuisen kanssa lähialueella. Sen jälkeen pääset vertailemaan lumen syvyyttä eri kohdissa yhdessä toisten kanssa.

Jos alueella ei ole lunta, havainnoikaa ryhmänä yhteisiä lumimuistojanne. Asetu rinkiin tai näköetäisyydelle muusta ryhmästä. Yksi ryhmästä valitaan huutajaksi ja loput leikkijöiksi.

Huutaja huutaa ryhmälle seuraavat väitteet: ”Jos olet joskus ollut pulkkamäessä, istu maahan.” ”Jos olet joskus osallistunut lumitöihin, nosta kädet korkealle ylös” ”Jos olet joskus tehnyt lumiukon, kosketa kämmenillä maata.” ”Jos olet joskus hiihtänyt, seiso yhdellä jalalla.” ”Jos olet joskus tehnyt lumpipallon, taputa käsiäsi kolmesti yhteen.”

Laskekaa yhdessä kunkin väitteen jälkeen, monelleko ryhmässä muisto on yhteinen.

MINÄ OLEN RUSAKKO

TEHTÄVÄ: Rusakot piiloon saalistajalta

Kokoonnu ryhmäksi yhdessä toisten kanssa. Päätä yhdessä muiden kanssa, kuka ryhmästä on saalistava kettu. Loput ryhmästä ovat rusakoita.

Ne, joiden tehtävänä on olla rusakko, hajaantuvat näköetäisyydelle ketusta.

Kettu asettuu kyykkyyyn, ja kaikki rusakoita leikkivät hyppelevät hänen ympärillään kaikessa rauhassa.

Silloin, kun kettu nousee kyykystä ylös seisomaan rusakoiden täytyy jäähmettyä liikkumattomaksi tai painautua maahan, jotta saalista tähyilevä kettu ei näe rusakoita. Kun kettua leikkivä menee maahan kyykkyyyn, rusakot voivat taas jatkaa liikkumista.

Leikki loppuu, kun joku rusakoista ei huomaa pysähtyä liikkumattomaksi ketun noustessa tähyämään saalista, tai kun kettu on saanut kaikki rusakot kiinni.

MINÄ OLEN LUMIKKO

TEHTÄVÄ: Lumijäljet

Talvella lumelle jää monenlaisia jälkiä ja merkkejä linnuista ja nisäkkäistä, jotka liikkuvat lumen päällä.

Oletko sinä koskaan nähnyt lumessa eläinten tai lintujen jälkiä?

Sopikaa ryhmäsi kesken, että hajaannutte näköetäisyydelle toisistanne ja etsitte lumesta eläinten tai lintujen jälkiä.

Jos löydät jäljen, hihkaise muulle ryhmälle! Voit halutessasi ottaa jäljistä kännykällä valokuvan ja tutkia niitä vielä kotona tai julkaista jäljet somessa. Löytäisitköhän tiedon jäljet jättäneestä eläimestä internetistä tai eläinkirjasta?

MINÄ OLEN MUSTARASTAS

TEHTÄVÄ: Mustarastaan siipipeili

Linnut ovat taitavia lentäjiä ja siipiensä käyttäjiä! Nyt sinä saat hetken kuvitella olevasi lintu ja kokeilla, oletko yhtä hyvä keksimään siivillesi erilaisia käyttötapoja, kuin linnut ovat.

Etsi itsellesi pari omasta ryhmästäsi. Sovi parin kanssa kumpi on mustarastas ja kumpi on peili. Se, joka valittiin mustarastaaksi, levittää nyt kädet siiviksi, kuin lentävä lintu ainakin ja alkaa liikutella niitä eri tavoilla ja nopeuksilla. Se joka on peili, seuraa mustarastaan liikettä, kuten peilikuva seuraa peilaajaa.

Vaihtakaa rooleja parin kanssa jonkin ajan päästä niin, että peili on mustarastas ja mustarastas peili.

MINÄ OLEN HIIRIPÖLLÖ

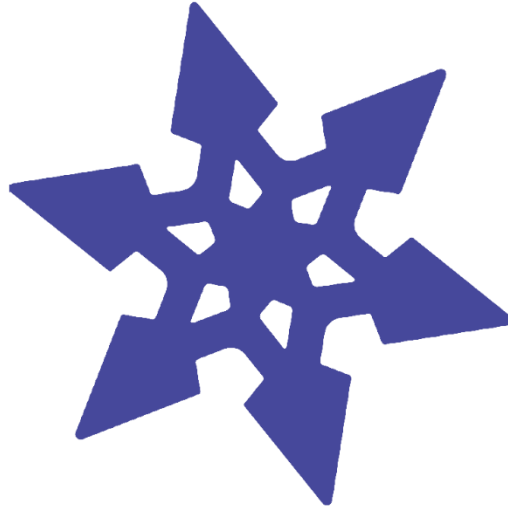
TEHTÄVÄ: Pöllön tunteet

Pöllöjen ääntely on usein miten helposti tunnistettavaa huhuilua.

Osaatko sinä huhuilla kuin pöllö? Entä miltä voisi kuulostaa vihaisen, hämmästyneen, iloisen tai surullisen pöllön huhuilu?

Muodostakaa yhdessä piiri. Jokaisen osallistuja saa itse valita, huhuileeko kuten vihainen, iloinen, surullinen vai hämmästyneet pöllö. Huhuilkaa hetki yhdessä, jolloin huhuiluista muodostuu eri tunteiden ja äänensävyjen ”kuoro”.

MINÄ OLEN JÄÄ

TEHTÄVÄ: Jään havainnointi

Oletko koskaan nähnyt jäätä?

Jää voi olla talvisessa luonnossa monessa olomuodossa.

Käy tutkimassa lähiympäristöä näköetäisyydellä muusta ryhmästä pysyen. Kokeile, löydätkö ympäristöstä jäätä tai jonkin jäätyneen asian.

Jäätä voi esimerkiksi olla: Jäätynyt meri, joki, järvi tai lätäkkö. Maassa olevat, huurteiset tai jäätyneet kasvit ja lehdet. Huurre tai jäätyneet vesipisarot puiden oksilla. Huurre talojen ikkunoissa. Jääpuikot räystäillä.

Jos löydät jäätä, hihkaise muulle ryhmälle. Jos luonto on muodostanut jäästä jotain sinun mielestäsi kaunista, voit ottaa siitä kännykällä valokuvan muistoksi ja julkaista sen myöhemmin somessa.

Muistathan, että heikoille jäälle ei saa koskaan mennä!